

Inga stora förändringar vid val av tandläkarstuderande

Undervisningsministern har nyss fått en utredning och ett handlingsförslag som gäller hur man kunde utveckla valet av studerande till de olika medicinska ämnesområdena, dvs. medicin, odontologi och veterinärmedicin. Utredningsarbetet koordinerades av universitetet i Åbo. Alla de fem medicinska fakulteterna och den veterinärmedicinska fakulteten vid Helsingfors universitet var representerade i projektets styrningsgrupp, liksom också alla de tre utbildningslinjerna. Projektet baserade sig på ett uppdrag man hade fått av undervisningsministeriet, och avsikten var att öka andelen utexaminerade, gynna ett gemensamt val av studerande och beakta det nya studentexamensbetyget bättre än hittills.

Valet av studerande till de olika medicinska studieriktningarna har redan länge gjorts i samarbete med de universitet där utbildningen sker. Inträdesförhåret är likadant vid de olika enheterna, och ordnas samtidigt. Man har prövat ett gemensamt urval under åren 1988–1992. Bl.a. inom den ekonomiska utbildningen har man ett system för gemensamt urval. Det betyder att den studerande i första hand kan välja en viss studieriktning och ett visst universitet, men ansökan kan beaktas också vid en annan linje eller ett annat universitet om poänggränsen vid det som valts i första hand är för hög.

Projektets avsikt var enligt uppdraget att reda ut ur urvalsrutinerna kunde göras enklare, hur man kan utnyttja den nya typen av ämnesrealprov i studentexamen, och om det kunde finnas alternativ till de nuvarande urvalsmetoderna. I uppdraget ingick också att överväga behovet av olika typer av fastställda kontingenter.

Styrningsgruppen sammanträdde flera gånger under läsåret 2006–2007, och föreslog att man skulle öka samarbetet mellan universitetet och utforma urvalssystemen på samma sätt, men inte en övergång till ett gemensamt urval. Styrningsgruppen ansåg det viktigt att man håller kvar möjligheten att bli invald bara på basis av inträdesprovet. Då skulle läkaryrket inte vara ouppnåeligt bara för att studentexamen av någon orsak inte gått så bra.

Inträdesförhåret till de medicinska studierna har sedan år 2001 baserat sig på boken Galenos på 632 sidor. En ny upplaga av boken publiceras med två års mellanrum. Styrningsgruppen föreslog också att innehållet i boken skulle utvecklas i riktning mot anatomi och fysiologi.

När man beräknar utgångspoängen beaktas i allmänhet

fyra betyg i studentexamen, och då räknas alltid modersmålet, ett främmande språk och ämnesrealen, som i sin tur måste behandla fysik, kemi eller biologi. Det fjärde betyget kan vara antingen ett annat ämnesrealprov eller matematik.

Styrningsgruppen rekommenderar att man också i fortsättningen skall ge tilläggs-poäng till nyblivna studenter, för att man skall komma närmare undervisningsministeriets krav att hälften av de antagna skall ha tagit studenten samma år. Inom tandläkarutbildningen har andelen nyblivna studenter under 2000-talet varit 14–32 %. Siffran är lägre än för medicine studerande, där andelen har varit 29–38 %.

Styrningsgruppen övervägde länge vilken roll lämplighetstest skulle ha vid urvalsprocessen. Det händighetsprov, som för många decennier sedan var en del av urvalsprocessen för blivande tandläkare, fick inget stöd. Det fick inte heller tanken på en psykologisk intervju för alla sökande.

Universitetet i Åbo har gjort en pilotundersökning där man med psykologiska test undersökte hur lämpliga de studerande var som redan hade antagits till studier i medicin eller odontologi. Samma test har till vissa delar använts av den beteendevetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet, vars forskare har utvecklat testet. Resultaten bedömdes kritiskt av styrningsgruppen, och man ansåg inte att separata psykologiska test är nödvändiga vid urval till medicinska studier. Däremot ville man återinföra en del i inträdesförhåret som baserar sig på utdelat material. Val genomförd kan den ge en bild av sökandens förmåga att tillämpa kunskap och dra snabba slutsatser, och den kan till och med visa den sökandes stresstålighet.

Gruppen, som representerade de olika medicinska studieriktningarna mycket väl, var i huvudsak av den åsikten att man med de nuvarande urvalsmetoderna, som bygger på många år av praktisk erfarenhet och feedback, kan välja motiverade studerande som kommer att klara sig bra i yrkeslivet. Studieinriktningarna har hållit kvar sin popularitet bland de sökande. År 2007 anmälde sig ca 5 200 personer till inträdesförhören, och av dem kom 4 001. Speciellt odontologins popularitet har ökat. Till den studieriktningen anmälde sig i år nästan 700, och 540 personer deltog i inträdesförhören.

Kyösti Oikarinen
Jarkko Hietanen
Pentti Kempainen